

Rapport

DRAAGVLAK CORONAMAATREGELEN

In opdracht van de NOS
12 april 2021

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2021/049

Datum

april 2021

Auteurs

Peter Kanne
Milan Driessen

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits I&O Research en de NOS als bron duidelijk worden vermeld.

Inhoudsopgave

Belangrijkste uitkomsten	4
2 Draagvlak coronamaatregelen	6
2.1 Steun voor coronamaatregelen stabiel	6
2.2 Bijna twee derde Nederlanders wil versoepeling	7
2.3 Zes op tien wilden wel versoepelingen vanaf 21 april	11
2.4 Maximaal twee bezoekers steeds problematischer	13
3 Verantwoording	14

Belangrijkste uitkomsten

Bijna twee derde Nederlanders wil versoepeling lockdown

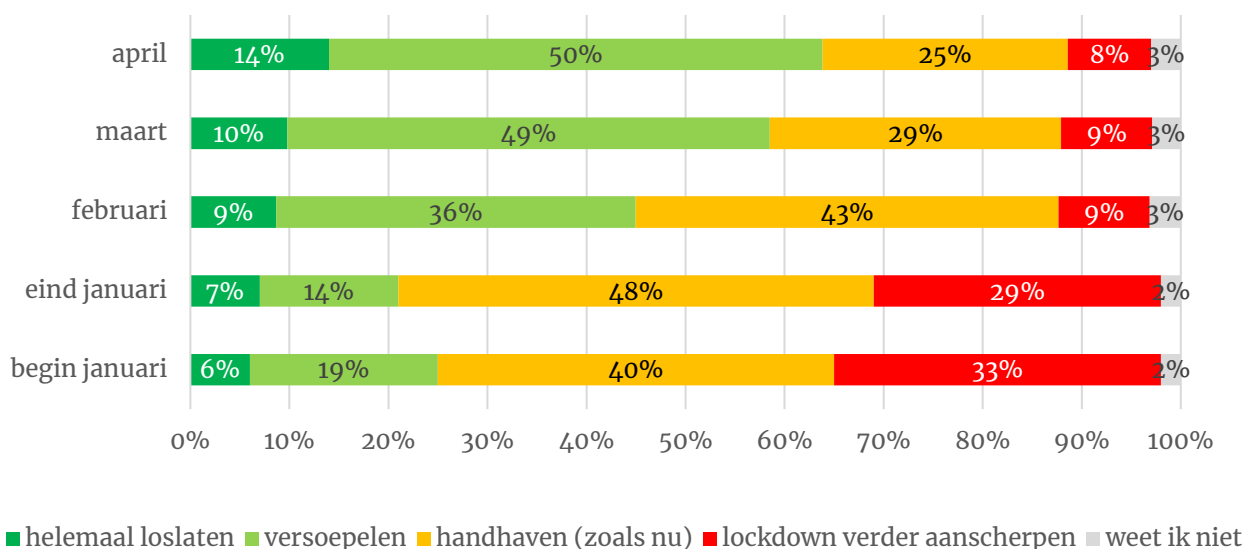
Hoewel de algemene steun voor het coronabeleid stabiel is (61 procent van de Nederlanders staat achter de manier waarop het kabinet in het algemeen omgaat met de coronamaatregelen), neemt de roep om versoepeling van de lockdown verder toe.

Begin maart wilde 59 procent dat er meer versoepelingen kwamen of zelfs dat maatregelen helemaal zouden worden losgelaten, nu is dat 64 procent. Het aandeel dat alle maatregelen wil loslaten verdubbelde sinds januari: van 6 procent naar 14 procent nu.

Zo blijkt uit onderzoek van I&O Research in opdracht van de NOS.

Wat is uw mening met betrekking tot de lockdown?

Basis: totale steekproef, n = 2.023

Zes op tien wilden wel versoepelingen vanaf 21 april

Dit onderzoek werd uitgevoerd in het weekend van 9 tot 12 april. De meeste mensen vulden de vragenlijst in in de veronderstelling dat het kabinet bij de volgende persconferentie (13 april) versoepelingen vanaf 21 april zou aankondigen. Vorige week lekte uit dat het kabinet dit overwoog, mits de besmettingscijfers het zouden toelaten. Ondertussen is bekend dat het kabinet dit vooralsnog niet gaat doen (maar wellicht wel vanaf 28 april). Zestig procent van de Nederlanders zou (volledig of grotendeels) achter deze versoepelingen staan.

Tachtig procent wil twee gasten ontvangen; twee derde wil terrassen en winkels open

Voor elke individuele versoepeling die genoemd is bestaat steun. Vooral de uitbreiding van de bezoekregeling naar maximaal 2 gasten kan op veel steun rekenen: 80 procent staat hier achter. Ook het openen van hogescholen en universiteiten (mét sneltesten) kan op veel steun rekenen (72%). Circa twee derde staat achter het openen van terrassen (66%) en winkels (64%).

Het kabinet overweegt vanaf 21 april versoepelingen door te voeren als de besmettingscijfers het toelaten. In hoeverre staat u achter onderstaande versoepelingen?

Basis: totale steekproef, n = 1.157

Onbegrip over inconsistente maatregelen en communicatie

Er is een groot gebrek aan begrip voor de maatregelen. Niet alleen over wélke maatregelen, maar vooral de inconsistente manier van communiceren hierover. Nu vorige week uitlekte dat het kabinet versoepelingen mogelijk achtte, is het voor mensen moeilijk te slikken dat deze niet doorgaan. Een PvdA-stemmer drukt het zo uit:

“Aanscherpen wordt nu maatschappelijk niet meer geaccepteerd; door het in het vooruitzicht stellen van versoepelingen is er geen weg meer terug; de zoveelste (organisatorische) blunder van dit kabinet.”

Als de maatregelen met elkaar gecombineerd worden, wordt duidelijk hoe lastig het voor Nederlanders te volgen is. Steeds minder mensen houden zich aan de maatregel maximaal 2 bezoekers te ontvangen en deze regel heeft steeds minder steun. Mensen begrijpen daarnaast niet waarom terrassen niet open zouden kunnen, als uit onderzoeken blijkt dat de besmettingen vooral binnenshuis plaatsvinden. Sommige mensen redeneren – net als de burgemeesters van de vier grote steden¹ – ook vanuit de handhaving. Een VVD-kiezer:

“Als de lockdown nu niet versoepeld wordt, dan worden de maatregelen steeds minder nageleefd. Dan kun je nog beter versoepelen met inachtneming van strikte regels zoals de “terrassen weer open” waarbij er strikte regels gelden. Beter dan dat mensen massaal in parken gaan zitten zonder de 1,5 meter in acht te nemen.”

Verantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 9 tot maandagochtend 12 april 2021. Er werkten in totaal 2.023 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek.

Het grootste deel hiervan (1.848) is afkomstig uit het I&O Research Panel en 175 respondenten vulden de vragenlijst via het panel van PanelClix.

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken.

¹ Zie: <https://nos.nl/artikel/2376369--teleurstelling--en--opluchting--nu--kabinet--versoepelingen--uitstelt.html>

2 Draagvlak coronamaatregelen

2.1 Steun voor coronamaatregelen stabiel

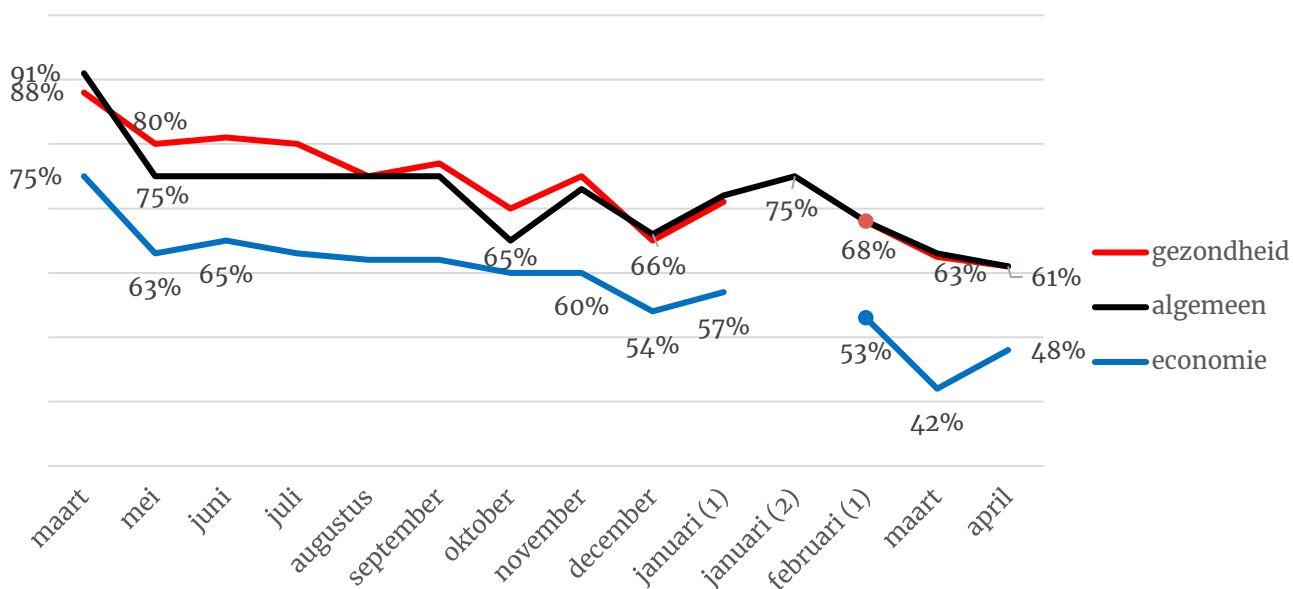
De steun voor de coronamaatregelen is stabiel te noemen. Op dit moment staat 61 procent van de Nederlanders achter de coronamaatregelen (de manier waarop het kabinet in het algemeen omgaat met de coronamaatregelen), begin maart was dat 63 procent. Ook 61 procent van de bevolking staat achter de maatregelen m.b.t. de gezondheid.

De steun voor de economische maatregelen – die in maart flink daalde – neemt weer iets toe: van 42 naar 48 procent.

Figuur 1 – Draagvlak voor coronamaatregelen van het kabinet

Staat volledig/grotendeels achter maatregelen met betrekking tot...

Basis: totale steekproef, n = 2.023

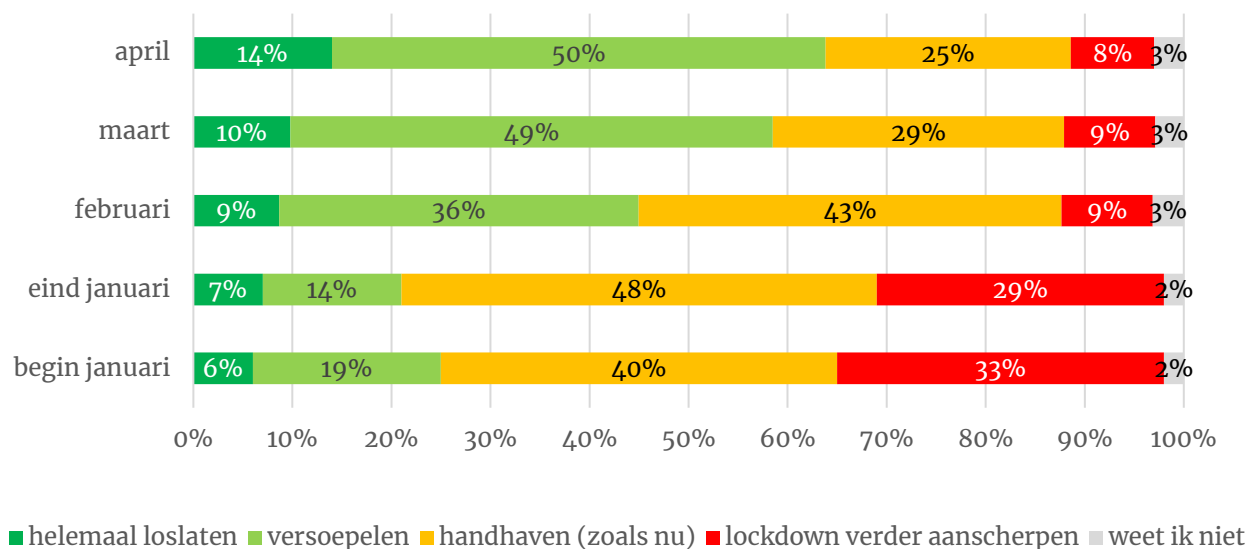
2.2 Bijna twee derde Nederlanders wil versoepeling

Begin maart wilde 59 procent dat er meer versoepelingen komen (of dat alle maatregelen zouden worden losgelaten), dit is nu 64 procent. Het aandeel dat alle maatregelen wil loslaten verdubbelde sinds januari: van 6 procent naar 14 procent nu.

8 procent wil de lockdown juist verder aanscherpen, dit aandeel is stabiel.

Figuur 2 – Wat is uw mening met betrekking tot de lockdown?

Basis: totale steekproef, n = 2.023

Kiezers die afgelopen maart stemden op Forum voor Democratie zijn vaak voor helemaal loslaten (79%), dan wel versoepelen (15%). Aan de andere kant zien we dat kiezers van Volt en GroenLinks daar minder voor open staan.

	Totaal	FvD	DENK*	PVV	PvdD	JA21*	SGP*	SP	PvdA	VVD	CU	D66	CDA	GL	Volt
loslaten	14%	79%	42%	27%	21%	18%	13%	11%	7%	6%	6%	5%	5%	3%	
versoepelen	50%	15%	29%	43%	49%	53%	67%	52%	54%	50%	43%	63%	61%	46%	49%
handhaven	25%	2%		16%	21%	19%	16%	25%	31%	34%	42%	26%	30%	33%	36%
aanscherpen	8%	4%	25%	12%	3%	8%		8%	6%	7%	7%	5%	3%	11%	10%
weet ik niet	3%		4%	2%	7%	2%	4%	4%	1%	3%	2%	2%	1%	6%	5%

* Indicatief, tussen 29 en 50 waarnemingen.

Motieven bij gewenste versoepeling: onbegrip over inconsistentie

De rode draad in de (open) toelichtingen op de vraag of men voor of tegen versoepelingen is, is een groot gebrek aan begrip voor de maatregelen. Niet alleen welke maatregelen, maar vooral de inconsistente manier van communiceren hierover. Nu vorige week uitlekte dat het kabinet versoepelingen mogelijk achtte, is het voor mensen moeilijk te slikken dat deze nu niet doorgaan. Vooral als we de maatregelen met elkaar combineren wordt duidelijk hoe lastig het voor Nederlanders is. Steeds minder mensen houden zich aan de maatregel maximaal 2 bezoekers te ontvangen en deze regel krijgt steeds minder steun (zie ook 2.4). Mensen begrijpen niet waarom terrassen niet open zouden kunnen, als uit onderzoeken blijkt dat de besmettingen vooral binnenshuis plaatsvinden.

Hieronder enkele (indicatieve) citaten naar stemgedrag van deze respondenten.

VVD-stemmer

“1 bezoeker vind ik wel erg beperkt. De horeca heeft gelijk wanneer zij stelt dat zij openstelling terrassen goed kunnen organiseren. Beter dan de situatie, de handhaving, in parken. Ook de openstelling van winkels zou goed door henzelf geregeld kunnen.”

“Besmettingen in winkels en terrassen maken maar een heel klein deel uit van het totaal. Huiselijke kring en 'feestjes' zijn de grote boosdoeners.”

“De anarchie groeit. Snel handelen nu haalt mogelijk de angel uit de tegendraadsheid van steeds meer opvliegende geesten!”

“Als de lockdown nu niet versoepeld wordt, dan worden de maatregelen steeds minder nageleefd. Dan kun je nog beter versoepelen met inachtneming van strikte regels zoals de "terrassen weer open" waarbij er strikte regels gelden. Beter dan dat mensen massaal in parken gaan zitten zonder de 1,5 meter in acht te nemen.”

D66-stemmer

“Alle activiteiten in de buitenlucht moeten weer mogelijk zijn, met inachtneming van de Corona regels. Terrassen dus weer open.”

“Beter uitleggen in welke situaties mensen besmet raken en welke niet: buiten sporten bv is goed voor de gezondheid. Bezoek van max 1 persoon is voor veel mensen onhaalbaar en onnodig streng. Beter dus 2 personen dan zullen meer mensen zich eraan houden.”

PVV-stemmer

“De besmettingen moeten eerst omlaag, voordat er versoepelingen mogelijk zijn.”

“De regering lijkt nu te luisteren naar het protesterende volk, het gaat om de gezondheid van de inwoners, besmettingen zijn niet onder controle.”

“Eens moeten wij terug naar normaal nu houden in hoofdzaak de jongeren totaal niet aan de regels en de oudere in grote mate wel dus in principe is de lockdown een vorm van verschil maken tussen jong en oud waarbij de jongere gesteund worden door de proeftuin van de regering en waar ouderen geen gebruik van maken.”

“Men kan nu stilaan de horeca binnen weer gaan openen. Net als voorheen weer op afstand en ook weer speciaalzaken openen. Naar mijn gevoel loopt de kleine zelfstandige op laatste adem en hebben we als de meerderheid van bevolking is ingeënt geen winkel meer over.”

CDA-stemmer

“Bepaalde takken van de economie kunnen met voorwaarden best open. Winkelen na afspraak werkt niet, wel toelaten van beperkt aantal mensen.”

“Coronamoehheid. Ministers demissionair vinden dat ze boven de regels staan. Ofwel regels worden aan hen toegepast. Voorbeeld: 1. minister wordt getest, de regel is wachten op uitslag thuis. Nee zij gaan gewoon aan het werk. 2. Iedereen zoveel mogelijk thuis werken. Nee politiek is aanwezig in Den Haag, waarom niet digitaal.

PvdA-stemmer

“Aanscherpen wordt nu maatschappelijk niet meer geaccepteerd; door het in het vooruitzicht stellen van versoepelingen is er geen weg meer terug; de zoveelste (organisatorische) blunder van dit kabinet.”

“Aanscherpen zou tot de nodige onrust leiden. Echter de situatie is absoluut nog niet zo om tot versoepeling over te gaan. Daarnaast vind ik dat het kabinet standvastiger moet zijn en niet moet zwalken door vooraankondigingen te doen van mogelijke versoepelingen waar ze dan weer op terug moeten komen.”

SP-stemmer

“Alleen de mensen die in een zwakke doelgroep zitten hebben bescherming nodig en moeten in lockdown. Gezonde mensen waarvan de kans klein is dat ze erg ziek worden hoeven zich niet aan te passen, tenzij ze in de buurt zijn van mensen die in een zwakkere doelgroep zitten. Dan moeten ze zich aan de regels houden of laten zien dat ze geen corona hebben.”

GroenLinks-stemmer

“Mensen gaan toch wel naar buiten, dan liever beheerst en met regels.”

FvD-stemmer

“De avondklok heeft GEEN enkele nut. Ze hebben nog NOOIT uitgelegd wat het nut is van de avondklok. Tevens vind ik het vreemd dat met grote aantal besmettingen ineens over versoepelingen wordt gepraat. Vorig jaar werd met deze aantallen de lockdown nog verscherpt en nu reageren ze ineens heel anders. Wees blij dat 20% van de bevolking inmiddels een vaccin heeft gekregen, anders hadden de ziekenhuizen nu helemaal vol gelegen.”

“We hebben lang genoeg in de lockdown gezeten om een paar mensen te redden. Mensen gaan dood en omdat je in Nederland woont moet je 85 of ouder worden. In andere landen moet je blij zijn dat je de 65 haalt. Dus waarom alles op slot gooien en de jeugd bijna alles verbieden. Die worden zo ook gek gemaakt. Laat ze leven en lol maken. En wie bang is blijft toch gewoon thuis. Eigen keuzen. Ook de horeca en veel winkels gaan dit niet overleven. Vreselijk om te zien hoe ze met ons land omgaan.”

PvdD-stemmer

“Sommige onderdelen van de lockdown zijn niet realistisch in de praktijk, je mag bij de supermarkt en de drogisterij alles halen; zo staat er bijvoorbeeld een gigantische rij voor pakketjes, loterij, bloemen en tabak bij de service balie, en voor een kaartje of tijdschrift/boek mag je niet bij de bruna/ako/primera terecht maar moet je bij de Albert Heijn of de Kruidvat iets uit de één molen/schap halen die ze hebben, terwijl je de postzegel weer wel bij de bruna/ako/primera kan en mag kopen. Ondertussen mag je winkelen op afspraak, zo voelen veel mensen als ze dat zouden doen dat ze dan verplicht zijn iets te kopen. Bij de ene winkel mag je best met z'n tweeën komen winkelen op afspraak, bij de andere winkel absoluut niet. Als je een keuken of bank moet uitzoeken/testen bij de Ikea bijvoorbeeld, werkt dit niet handig in je eentje, als je dit met partner/familie moet uitkiezen.”

“Wat mij betreft komen er pas versoepelingen wanneer de besmettingscijfers significant en structureel dalen en de zorg weer adem kan halen en de overige zorg weer kan opschalen. Dus vaccineren en blijven testen. Al die fieldlabs zie ik als zoethoudertjes.”

ChristenUnie-stemmer

“Regering had meteen moeten doorpakken niet dat halfbakken gedoe van met vingertje opsteken als het dan niet goed is gaan we stapje verder steeds maar weer. Ze hebben het veel te ver laten komen daar houd ik ze verantwoordelijk voor.”

Volt-stemmer

“De besmettingscijfers en bezettingsgraad van de IC's geven daartoe aanleiding. Juist nu praten over versoepeling past helaas goed in het zwabberende beleid het afgelopen half jaar. De intentie is goed, maar ingrijpende keuzes worden (in mijn optiek) steeds net op het verkeerde moment genomen. En in zijn algemeenheid: de keuzemix maakt me niet zoveel uit, maar houdt er verdikkie toch eens aan vast.”

DENK-stemmer

“Sporten en stadions, bios enzo moeten allemaal open, en ouderen en zwakkeren die risico lopen moeten dan maar meer oppassen, en zij krijgen toch al als eerste vaccinatie, dus kan de vermaak sectoren meer open, al dan niet mer beperkingen maar wel enigszins open.”

SGP-stemmer

“Een lockdown is nodig, maar trek de maatregelen gelijk. Praktijkvoorbeeld: Als een bloemist in een partytent mag verkopen, waarom mag een horeca ondernemer dan het terras niet (beperkt) gebruiken?”

BBB-stemmer

“Restaurants kunnen volgens mij prima open. Tafels kunnen keurig op 1.5 meter staan. Als je in de AH over de koppen kunt lopen (cynisch bedoelt maar waar) kun je gerust met goede regels naar een restaurant.”

2.3 Zes op tien wilden wel versoepelingen vanaf 21 april

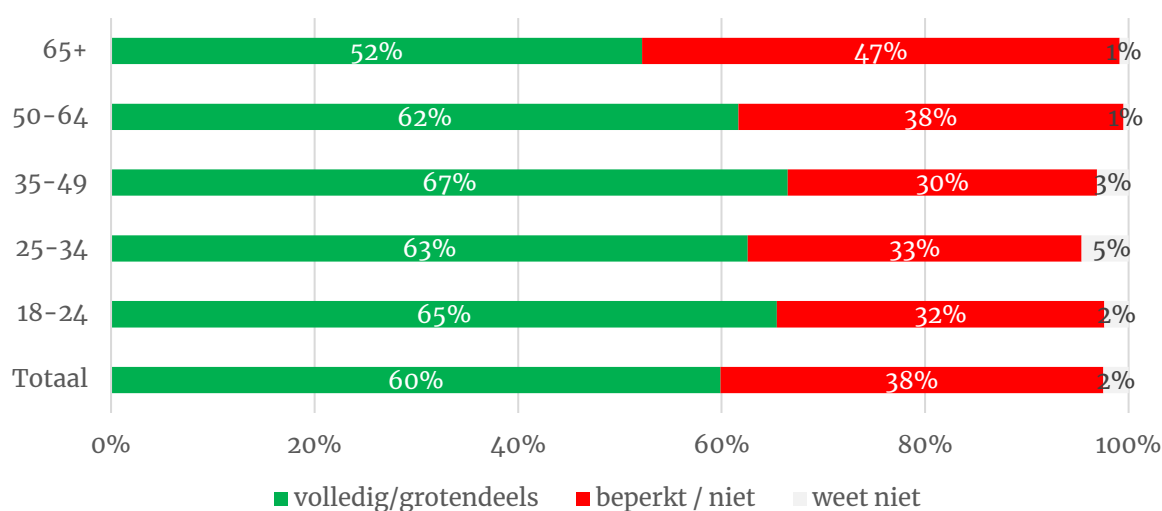
Vorige week lekte uit dat het kabinet versoepelingen vanaf 21 april overwoog, als de besmettingscijfers het zouden toelaten. Ondertussen is bekend dat het kabinet dit vooralsnog niet gaat doen (wellicht wel vanaf 28 april).

Zes op tien Nederlanders staan (volledig of grotendeels) achter deze versoepelingen (60%)². Ouderen (65-plus: 52%) zijn minder vaak voor deze versoepelingen dan mensen van middelbare leeftijd en jongeren (18-24 jaar: 65% is voor).

Opvallend genoeg staan Nederlanders die al gevaccineerd hier minder vaak achter (56%) dan degenen die nog niet gevaccineerd zijn (62% en die daar ook nog geen afspraak voor hebben).

Figuur 3 – Het kabinet overweegt vanaf 21 april versoepelingen door te voeren als de besmettingscijfers het toelaten. In hoeverre staat u achter deze (voorgenomen) versoepelingen?

Basis: n = 1.157 (de steekproef is hier opgedeeld in twee (representatieve) delen)

² Op moment van dit onderzoek was (voor de meeste respondenten) nog niet bekend dat het kabinet hier vanaf zag.

Als we naar de individuele maatregelen kijken die in de plannen voorkwamen, blijkt dat voor elke individuele versoepeling steun bestaat.

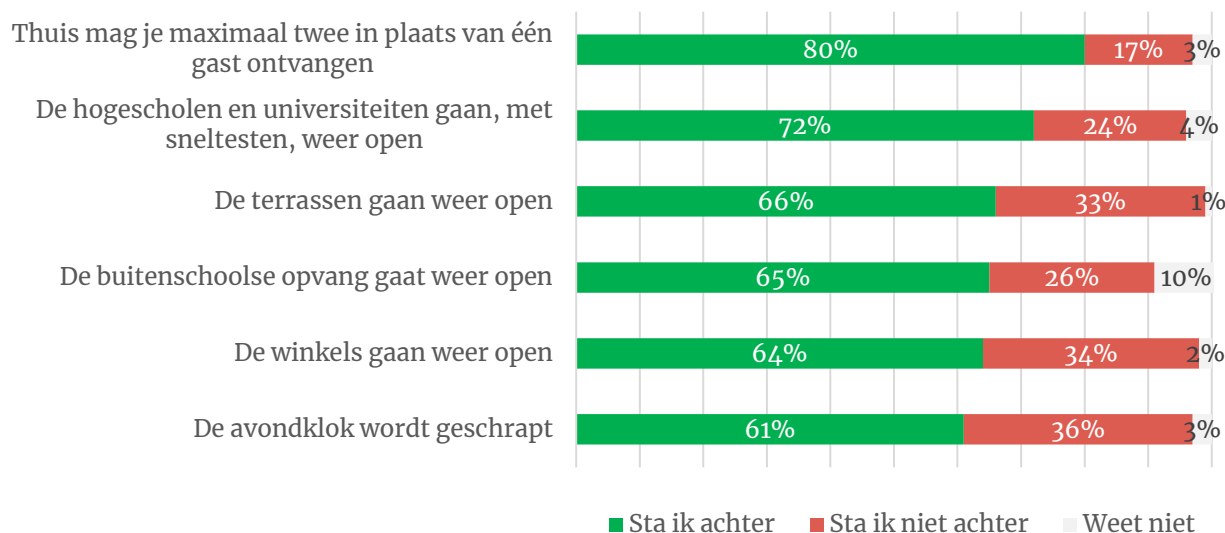
Voor de uitbreiding van de bezoeksregeling naar maximaal 2 gasten kan op veel steun rekenen: 80 procent staat hier (volledig of grotendeels) achter.

Ook het openen van hogescholen en universiteiten (mét sneltesten) kan op veel steun rekenen (72%).

Circa twee derde staat achter het openen van terrassen (66%) en winkels (64%).

Figuur 4 – In hoeverre staat u achter onderstaande versoepelingen?

Basis: n = 1.157 (de steekproef is hier opgedeeld in twee (representatieve) delen)

2.4 Maximaal één bezoeker steeds problematischer

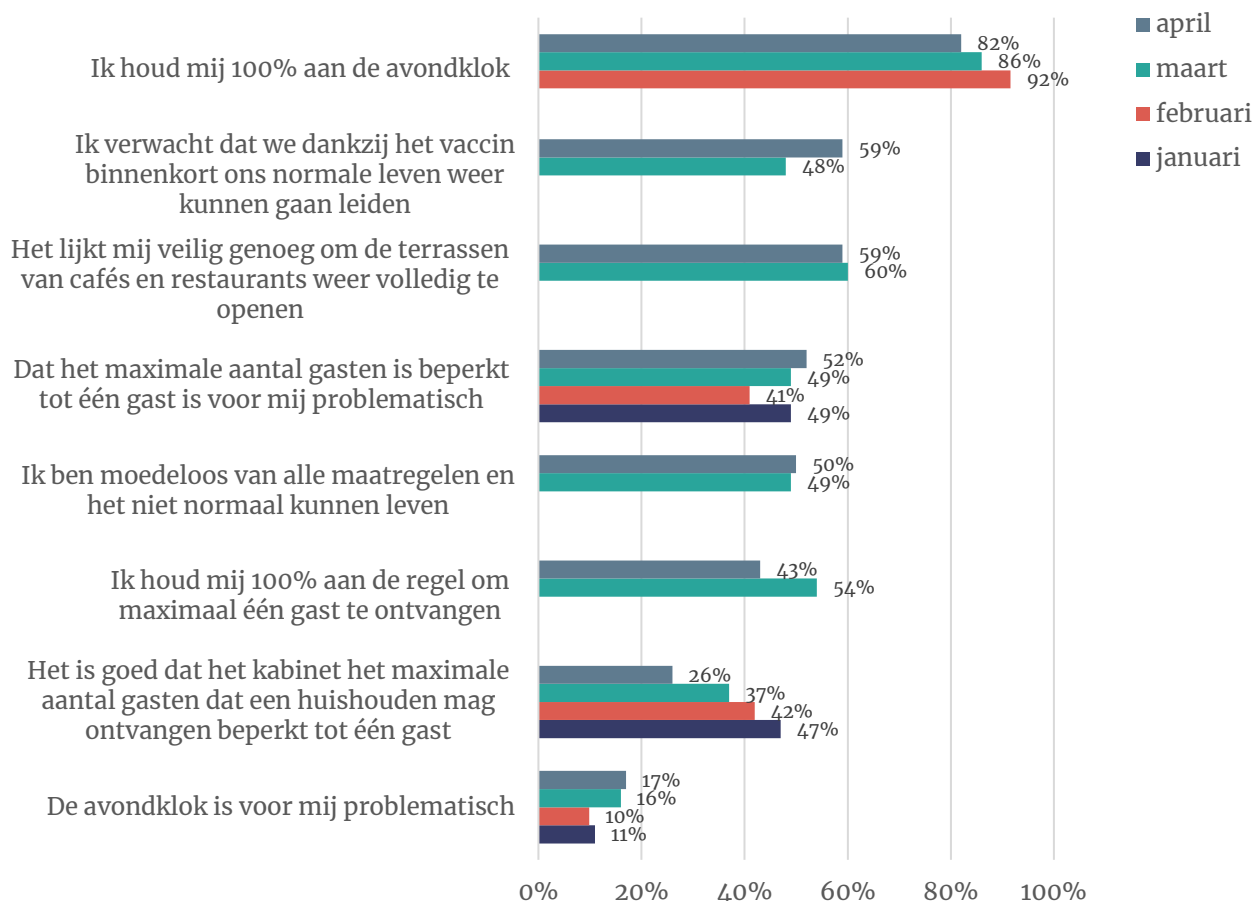
Dat maximaal één bezoeker mag worden ontvangen is nu voor 52 procent problematisch. De steun voor deze maatregel daalde van 37 naar 26 procent en nog 43 procent houdt zich hier voor 100% aan (was 54% in maart).

De avondklok blijkt wederom niet het meest problematisch: 17 procent heeft er problemen mee, 82 procent houdt zich er 100 procent aan. In beide zit wel wat ontwikkeling: het aandeel dat zich er 100 procent aan houdt daalde van 92 procent in februari naar 82 procent nu.

Het optimisme, dat het vaccin Nederlanders hun normale leven terug gaat geven is – ondanks dat 55 procent *negatief* oordeelt over de manier waarop het vaccineren in Nederland georganiseerd is en wordt uitgevoerd – gestegen van 48 naar 59 procent.

Figuur 5 – Stellingen

In hoeverre bent u het eens of oneens met onderstaande stellingen? (% mee eens) (basis: n = 1.157, de steekproef is hier opgedeeld in twee (representatieve) delen)

3 Verantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 9 april tot maandagochtend 12 april 2021. Er werkten in totaal 2.023 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. Het grootste deel hiervan (1.848) is afkomstig uit het I&O Research Panel en 175 respondenten vulden de vragenlijst via het panel van PanelClix.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van $n=2.023$ en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,2 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Het I&O Research Panel werkt met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2019). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties.

I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252- en ISO 27001-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

